

گزارش کارشناسی

بررسی طرح الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت

کد گزارش: ۹۳۰۹۰۲۶

تاریخ انتشار: ۱۳۹۳/۹/۱۱

پژوهشکده شورای نگهبان

باسمه تعالی

بررسی طرح الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت

مقدمه

«طرح الحاق برخی از مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت» مصوب ۱۳۸۰ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن که در تاریخ ۱۳۹۳/۰۵/۰۱ توسط مجلس اعلام وصول گردید، به دنبال دائمی کردن احکامی است که در سالیان اخیر در ضمن قوانین بودجه سالیانه به تصویب رسیده‌اند. احکام مورد اشاره غالباً ماهیتی دائمی داشتند و با توجه به اهمیت آنها، همه ساله با عنوان تبصره‌های قانون بودجه سالیانه کل کشور در این قانون درج می‌شدند.

لازم به ذکر است که در تاریخ ۱۳۹۳/۰۵/۲۲ نیز لایحه‌ای با عنوان «لایحه الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)» از سوی دولت به مجلس محترم تقدیم شد که محتوای آن مشابهت بسیار زیادی با طرح مورد بررسی داشت. با توجه به اینکه بیشتر مواد طرح حاضر یا لایحه مورد اشاره واجد بار مالی بودند، مجلس با فوریت لایحه دولت موافقت نمود و این لایحه در دستور کار مجلس شورای اسلامی قرار گرفت. لایحه مورد اشاره پس از اینکه در کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس مورد بررسی قرار گرفت نهایتاً در نشست علنی مورخ ۱۳۹۳/۰۷/۲۷ مجلس شورای اسلامی مطرح و با کلیات آن مخالفت شد.

پس از خروج لایحه از دستور کار مجلس، مجدداً طرح پیشنهادی نمایندگان در دستور کار کمیسیون قرار گرفت که پس از تصویب کلیات آن در صحن علنی، در حال بررسی و تصویب می‌باشد.

الف - کلیات

راجع به طرح مورد بررسی، چند نکته به طور کلی حائز اهمیت است:

اول آنکه این طرح، مشابهت فراوانی با لایحه دولت در خصوص الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) - که کلیات آن به تصویب نرسید - دارد و می‌توان ادعا نمود که اکثر قریب به اتفاق ملاحظات لایحه ارسالی از سوی دولت را در خود جای داده است. از سوی دیگر بسیاری از مواد مصوبه حاضر، دارای بار مالی بوده و نوعاً منجر به افزایش هزینه‌های عمومی می‌گردد که با توجه به «طرح» بودن آن، با اصل ۷۵ قانون اساسی مغایرت دارد. بنابراین به لحاظ منطق حقوقی و صراحت اصل ۷۵ قانون اساسی کلیه موارد فوق - اعم از اینکه مشابه پیشنهاد دولت در لایحه باشد یا نباشد - با قانون اساسی مغایر است هرچند ممکن است در صورت اظهارنظر دولت و تقبل بار مالی آنها، از لحاظ

عدم مغایرت با اصل ۷۵ قانون اساسی محل تأمل باشد. چرا که در واقع امر، این موارد در لایحه دولت ذکر شده که نشان‌دهنده پذیرش بار مالی آنها از جانب دولت است. در هر صورت با توجه به عدم اظهار نظر رسمی دولت در خصوص مصوبه حاضر و همچنین طرح بودن آن، در بررسی جزئیات مواردی که منجر به افزایش یا کاهش هزینه‌های عمومی شده از جهت مغایرت با اصل ۷۵ قانون اساسی مورد تذکر قرار گرفته است.

دوم آنکه در بسیاری از مواد این طرح، دولت مکلف به پیش بینی ردیف‌ها یا اعتباراتی در قوانین بودجه سنواتی به نحوی خاص شده است و یا محل مصرف بسیاری از درآمدها تعیین گردیده است. در حالی که اصل ۵۲ قانون اساسی مقرر می‌دارد: «بودجه سالانه کل کشور به ترتیبی که در قانون مقرر می‌شود از طرف دولت تهیه و برای رسیدگی و تصویب به مجلس شورای اسلامی تسلیم می‌گردد.» بنابراین به دلیل اینکه مطابق این اصل صلاحیت تنظیم و تهیه لایحه بودجه بر عهده دولت می‌باشد، این قبیل احکام محدودکننده صلاحیت دولت در تهیه و تنظیم بودجه سالانه کل کشور به نظر می‌رسد و لذا از این حیث مغایر اصل مذکور می‌باشد.

سوم آنکه عبارت «وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذی‌ربط» از جهت مصداق و مفهوم به دلیل عدم وجود تعریف قانونی، واجد ابهام است. توضیح آنکه بر اساس ماده (۴) قانون نفت مصوب ۱۳۶۶/۷/۹ «وزارت نفت برای انجام عملیات نفتی و بهره‌برداری در سراسر کشور و فلات قاره و دریاها می‌تواند شرکت‌هایی را تأسیس نماید. اساسنامه‌های شرکت‌های نفت و گاز و پتروشیمی پس از تصویب مجلس شورای اسلامی به مورد اجراء گذارده خواهد شد. تصویب اساسنامه‌های سایر شرکت‌ها با هیأت وزیران خواهد بود.

تبصره - وزارت نفت مکلف است از تاریخ تصویب این قانون، اساسنامه‌های شرکت‌های نفت، گاز و پتروشیمی را ظرف مدت یک سال جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.»

لیکن تاکنون اساسنامه شرکت‌های مزبور به تصویب مجلس شورای اسلامی نرسیده است و از همین رو همواره مصوبات مجلس هنگام تصریح به حقوق و تکالیف این شرکت‌ها مورد ایراد شورای نگهبان واقع و واجد ابهام شناخته شده است. فلذا مجلس جهت رفع ایراد مزبور بجای عبارت «شرکت ملی نفت» یا سایر شرکت‌های تابعه وزارت نفت از عبارت «وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذی‌ربط» استفاده می‌نماید، که به نظر می‌رسد عبارت مزبور نیز نمی‌تواند رافع ابهام مذکور باشد. چرا که چگونگی روابط مالی این شرکت و دولت به دلیل عدم وجود اساسنامه همچنان واجد ابهام است. مخصوصاً از این جهت که تفاوت درآمدهای این شرکت با درآمدهای عمومی و دولتی مشخص نمی‌باشد. به خصوص با توجه به اینکه نفت و فرآورده‌های آن به عنوان سرمایه عمومی (انفال) بوده و متعلق به حاکمیت می‌باشد و نمی‌تواند درآمد یک شرکت محسوب شود. لذا مشخص شدن این رابطه به منظور بررسی احکام ناظر به این شرکت از جمله اصول متناظر به بودجه ضروری می‌باشد و عدم تعیین آن منجر به ابهام در این موارد خواهد شد.

ب- جزئیات

نکته: با توجه به اینکه متناظر با اکثر احکام مذکور در این مصوبه، در قوانین بودجه سنواتی و یا قانون برنامه پنجم توسعه و یا قوانین دیگر وجود دارد، این موارد به صورت پاورقی ذکر گردیده است.

نظر کارشناسی	مصوبه مجلس
<p>نکته:</p> <p>مصوبه مجلس در این بند از ماده (۱) به دنبال تعیین نحوه تسویه حساب بین وزارت نفت از طریق شرکت تابعه ذی‌ربط (شرکت نفت) و دولت است. با توجه به اینکه نفت پس از استحصال به سه قسمت تقسیم می‌شود، بخشی از آن صادر شده (صادرات به معنای فروشی است که در قبال آن ارز دریافت می‌گردد خواه فروش به خارج از مرزها و خواه فروش داخلی موضوع بند «د» ماده (۱))، بخشی در داخل توزیع و یا به فروش می‌رسد و بخشی نیز از مخازن نفتی استخراج شده لکن هنوز وارد فرآیند پالایشی نشده است. در این بند از ماده (۱) آنچه مشخص شده است سهم شرکت تابعه ذی‌ربط وزارت نفت است و در خصوص سهم دولت از نفت استخراج شده (صادراتی و فروش داخلی) و همچنین درخصوص نفت موجود (نفتی که در لوله‌ها وجود دارد و هنوز وارد فرآیند پالایشی نشده است) سکوت دارد. آنچه مهم به نظر می‌رسد تعیین تکلیف درخصوص سهم دولت است که علی‌رغم ذکر در لایحه دولت، مصوبه مجلس درخصوص آن ساکت است.</p> <p>ابهام:</p>	<p>ماده ۱-</p> <p>الف_ به منظور تعیین رابطه مالی و نحوه تسویه حساب بین دولت (خزانه‌داری کل کشور) و وزارت نفت از طریق شرکت تابعه ذی‌ربط، معادل سهمی از ارزش نفت (نفت خام، میعانات گازی و خالص گاز طبیعی) صادراتی و مبالغ حاصل از فروش داخلی که در قوانین بودجه سنواتی تعیین می‌گردد، به عنوان سهم آن شرکت بابت کلیه مصارف سرمایه‌ای و هزینه‌ای شرکت مزبور از جمله بازپرداخت بدهی و تعهدات شامل تعهدات سرمایه‌ای و بیع متقابل و جبران خسارات زیست‌محیطی و آلودگی‌های ناشی از فعالیت‌های نفتی و هزینه‌های صادرات با احتساب هزینه‌های حمل و بیمه (سیف) تعیین می‌شود. این سهم از نظر مالیاتی با نرخ صفر محاسبه می‌شود.</p> <p>وزارت نفت از طریق شرکت تابعه ذی‌ربط موظف است از محل سهم خود از درصدهای مذکور و سایر منابع، قراردادهای لازم را با شرکت‌های عملیاتی تولید نفت و گاز بر اساس</p>

<p>اختصاص سهمی از ارزش نفت (نفت خام، میعانات گازی و خالص گاز طبیعی) صادراتی و مبالغ حاصل از فروش داخلی که در قوانین بودجه سنواتی تعیین می‌گردد، به عنوان سهم شرکت تابع مزبور، از جهت عدم تصریح به واریز به خزانه کل کشور واجد ابهام مغایرت با اصل ۵۳ قانون اساسی می‌باشد.</p> <p>تذکر:</p> <p>در خصوص «شرکت تابعه ذی‌ربط» نکته و ابهامی که در کلیات مطرح گردید وجود دارد.</p>	<p>قیمت تمام شده و در چارچوب بودجه عملیاتی پس از مبادله موافقتنامه با معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور منعقد نماید.^۱</p>
	<p>۱- قیمت نفت صادراتی از مبادی اولیه، قیمت معاملاتی یک بشکه نفت صادراتی از مبادی اولیه در هر محموله است و قیمت نفت صادراتی عرضه شده در بورس متوسط قیمت صادراتی از مبادی اولیه در یک ماه شمسی است و همچنین برای نفت تحویلی به</p>

۱. بند «الف» تبصره «۲» قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور:

در راستای اعمال حق مالکیت و حاکمیت بر منابع نفت و گاز کشور و به‌منظور تعیین رابطه مالی و نحوه تسویه حساب بین دولت (خزانه‌داری کل کشور) و وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذی‌ربط، معادل چهارده و نیم درصد (۱۴/۵٪) از ارزش نفت (نفت خام و میعانات گازی) تولیدی، موضوع اجزاء (۲) و (۳) این بند به‌عنوان سهم آن شرکت بابت کلیه مصارف سرمایه‌ای و هزینه‌ای شرکت یادشده از جمله بازپرداخت بدهی و تعهدات شامل تعهدات سرمایه‌ای و بیه متقابل و جبران خسارات زیست‌محیطی و آلودگی‌های ناشی از فعالیت‌های نفتی و هزینه‌های صادرات با احتساب هزینه‌های حمل و بیمه (سیف) تعیین می‌شود، که از پرداخت مالیات و تقسیم سود سهام دولت معاف است.

وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذی‌ربط، مکلف است معادل هشتاد و پنج و نیم درصد (۸۵,۵٪) بقیه ارزش مواد مذکور را به حساب بستانکار دولت نزد خزانه‌داری کل کشور منظور و به‌شرح مفاد این تبصره و آیین‌نامه اجرائی موضوع بندی (این تبصره با دولت (خزانه‌داری کل کشور) تسویه حساب نماید. دودرصد (۲٪) از هشتاد و پنج و نیم درصد (۸۵,۵٪) به منظور توسعه مناطق نفت‌خیز و گازخیز و مناطق محروم اختصاص می‌یابد.

وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذی‌ربط، می‌تواند از محل سهم خود، قراردادهای لازم را با شرکتهای عملیاتی تولید نفت و گاز براساس قیمت تمام شده و در چهارچوب بودجه عملیاتی منعقد نماید.

	<p>پالایشگاه‌های داخلی و مجتمع‌های پتروشیمی اعم از دولتی و خصوصی نود و پنج درصد (۹۵٪) متوسط بهای محموله‌های صادراتی نفت مشابه در هر ماه شمسی است.^۱</p>
<p>نکته:</p> <p>به موجب این جزء با تحقق شرایط خاصی قیمت هر بشکه نفت تحویلی به پالایشگاه‌های داخلی در هر سال به پیشنهاد کارگروهی متشکل از وزارتخانه‌های مذکور در این بند به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. در این رابطه ممکن است این مسئله مطرح شود که با توجه به اینکه در جزء قبل قیمت نفت اعم از صادراتی و تحویلی به پالایشگاه‌های داخلی به صورت مشخص تعیین شده، اعطای صلاحیت تعیین قیمت نفت تحویلی به پالایشگاه‌های داخلی به هیأت وزیران بدون هیچگونه ضابطه‌ای، تفویض قانونگذاری محسوب شده و لذا مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی می‌باشد.</p> <p>در این خصوص لازم به ذکر است که صلاحیت هیأت وزیران در تعیین قیمت مزبور منوط به رعایت «قانون هدفمندی یارانه‌ها» شده است. بندهای «الف» و «ب» ماده (۱) قانون هدفمند</p>	<p>۲- تا زمانی که دولت برای مصرف فرآورده‌های نفتی در داخل کشور قیمت تکلیفی تعیین می‌کند، برای تسویه حساب بین دولت و شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران، قیمت هر بشکه نفت (نفت خام و میعانات گازی) تحویلی به پالایشگاه‌های داخلی در هر سال برابر با رقمی خواهد بود که به پیشنهاد کارگروهی متشکل از وزرای نفت و امور اقتصادی و دارایی و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور با رعایت قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸ به تصویب هیأت وزیران می‌رسد و اجازه داده می‌شود که مابه‌التفاوت این رقم با قیمت مذکور در جزء (۱) بند (الف) به صورت حسابداری در دفاتر خزانه‌داری کل کشور ثبت و طبق آیین‌نامه اجرایی این ماده تسویه حساب شود.^۲</p>

۱. جزء «۲» بند «الف» تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور:

قیمت نفت صادراتی از مبادی اولیه و یا عرضه شده در بورس، به ترتیب، قیمت معاملاتی یک بشکه نفت صادراتی از مبادی اولیه در هر محموله و متوسط قیمت صادراتی در یک ماه شمسی از مبادی اولیه و همچنین برای نفت تحویلی به پالایشگاه‌های داخلی و مجتمع‌های پتروشیمی اعم از دولتی و خصوصی نود و پنج درصد (۹۵٪) متوسط بهای محموله‌های صادراتی نفت مشابه در هر ماه شمسی است.

۲. جزء «۳» بند «الف» تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور:

در سال ۱۳۹۳ برای تسویه حساب بین دولت و شرکت ملی پالایش و پخش، قیمت هر بشکه نفت (نفت خام و میعانات گازی) تحویلی به پالایشگاه‌های داخلی برابر با رقمی خواهد بود که به پیشنهاد کارگروهی متشکل از وزارتخانه‌های نفت و امور اقتصادی و دارایی و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد و اجازه داده می‌شود که مابه‌التفاوت این رقم با قیمت مذکور در جزء (۲) این بند به صورت حسابداری در دفاتر خزانه‌داری کل کشور ثبت و طبق آیین‌نامه اجرائی که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، تسویه حساب شود. همچنین مبنای قیمت در مورد معادل خوراک (نفت خام و میعانات گازی) فرآورده‌های نفتی تحویلی پتروشیمی‌ها به شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران نیز رقم تعیین شده به ترتیب فوق خواهد بود.

کردن یارانه‌ها و تبصره‌های آنها که تکالیف دولت را مشخص نموده نیز در این رابطه معیارهایی را ارائه نموده است.

به موجب تبصره بند «الف» ماده (۱)، قیمت فروش نفت خام و میعانات گازی به پالایشگاه‌های داخلی نودوپنج درصد (۹۵٪) قیمت تحویل روی کشتی (فوب) خلیج فارس تعیین می‌شود و قیمت خرید فرآورده‌ها متناسب با قیمت مذکور تعیین می‌گردد.

همچنین به موجب تبصره بند «ب» ماده (۱) این قانون (اصلاحی ۱۳۹۱/۰۲/۱۷) جهت تشویق سرمایه‌گذاری، قیمت خوراک گاز و مایع واحدهای صنعتی، پالایشی و پتروشیمی برای مدت حداقل ده سال پس از تصویب این قانون هر متر مکعب حداکثر شصت و پنج درصد (۶۵٪) قیمت سبد صادراتی در مبدأ خلیج فارس (بدون هزینه انتقال) تعیین می‌گردد.

ابهام:

ثبت مابه‌التفاوت رقم موضوع این بند با قیمت مذکور در جزء «۱» بند «الف» صرفاً به صورت حسابداری در دفاتر خزانه‌داری کل و تسویه حساب آن طبق آئین‌نامه اجرایی این ماده از جهت اینکه مشخص نیست چنین مبلغی وجود دارد و همچنین به خزانه‌داری کل کشور واریز می‌گردد یا خیر واجد ابهام است. شورای محترم نگهبان سابقاً در خصوص «طرح نحوه محاسبه و اعمال تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران» که مقرر داشته بود «تفاوت ناشی از تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک مرکزی که از تغییر نرخ برابری ارز طلا و جواهرات ایجاد می‌شود، سود تحقق یافته تلقی نمی‌گردد و مشمول مالیات نیست و مابه‌التفاوت آن در حسابی تحت عنوان «مازاد حاصل از ارزیابی خالص دارایی‌های خارجی» منظور و در بخش سرمایه بانک مرکزی ذیل حساب اندوخته‌ها در

<p>ترازنامه منعکس و گزارش می‌شود...» این چنین ایراد گرفته بود که ماده واحده از این حیث که معلوم نیست آیا سود مورد نظر از دارائی‌های متعلق به دولت است یا خیر و اینکه به خزانه واریز می‌گردد یا نه ابهام دارد...^۱</p>	
<p>مغایرت با اصل ۵۳:</p> <p>واریز مبالغی که از فروش گاز طبیعی در داخل کشور یا صادرات آن به دست آمده است به خزانه پس از کسر هزینه‌های واردات و سهم شرکت تابعه ذی‌ربط، به دلیل مستثنی نمودن واریز بخشی از وجوه (هزینه‌های واردات و سهم شرکت تابعه ذی‌ربط) به خزانه کل کشور مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی می‌باشد.</p>	<p>۳- وزارت نفت از طریق شرکت تابعه ذی‌ربط مبالغی از منابع حاصل از فروش گاز طبیعی در داخل کشور و صادرات را پس از کسر هزینه‌های واردات و سهم شرکت تابعه ذی‌ربط بابت گاز تولیدی که هر ساله به موجب قوانین بودجه سنواتی معین می‌شود در راستای اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها به خزانه‌داری کل کشور واریز نماید.^۲</p>
	<p>۴- این بند به کمیسیون ارجاع گردیده است.</p>
<p>ابهام:</p> <p>به موجب این بند دریافت‌های حاصل از صادرات نفت خام و میعانات گازی پس از کسر بازپرداخت تعهدات بیع متقابل به حساب‌های مربوط در خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود.</p>	<p>ب- وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذی‌ربط، مکلف است دریافتی‌های حاصل از صادرات نفت خام و میعانات گازی اعم از صادرات هر سال و سال‌های قبل به هر صورت را پس از کسر بازپرداخت تعهدات بیع متقابل به عنوان علی‌الحساب پرداخت‌های موضوع</p>

۱. نظریه شماره ۵۱۳۹۵ / ۳۰ / ۹۲ مورخ ۱۳۹۲/۵/۲ شورای نگهبان.

۲. بند «ب» تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور:

...

در راستای اجرای قسمت اخیر جزء (۱) بند (ح) ماده (۸۴) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است بیست و نه درصد (۲۹٪) ارزش صادرات گاز طبیعی را پس از کسر ارزش گاز طبیعی وارداتی به حساب صندوق توسعه ملی واریز نماید. مبلغ واریزی از ماه یازدهم سال، محاسبه و تسویه می‌شود.

این ماده بلافاصله از طریق حساب‌های مورد تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به حساب‌های مربوط در خزانه‌داری کل کشور واریز نماید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از وجوه حاصله هر ماهه به طور متناسب، سهم وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذیربط (با احتساب بازپرداخت‌های بیع متقابل)، سهم صندوق توسعه ملی و سهم درآمد عمومی دولت را که به موجب قانون تعیین می‌شود، پس از فروش مبالغ ارزی به نرخی که ضوابط آن را شورای پول و اعتبار مشخص می‌کند به حساب مربوط نزد خزانه‌داری کل کشور و مازاد آن را به حساب ذخیره ارزی واریز نماید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است سهم وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذیربط را به حساب‌های آن شرکت مورد تأیید خزانه‌داری کل کشور در داخل و مورد تأیید آن بانک در خارج از کشور برای پرداخت به پیمانکاران، سازندگان و عرضه‌کنندگان مواد و تجهیزات مربوط به طرف قرارداد و هزینه‌های جاری ارزی شرکت واریز و برای قراردادهای تسهیلات مالی خارجی توثیق نماید^۱.

لذا بر این اساس اجازه داده شده مبالغی از دریافتی‌های حاصل از صادرات نفت خام و میعانات گازی (جهت بازپرداخت تعهدات بیع متقابل) قبل از واریز به خزانه‌داری کل کشور به شرکت تابعه ذیربط وزارت نفت داده شود.

در این خصوص در صورتی که تعهدات ناشی از بیع متقابل، همان وجوه و به عبارتی از محل دریافتی‌های دولت باشد مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی مبنی بر واریز کلیه دریافت‌های دولت در خزانه داری کل می‌باشد. چراکه کلیه وجوه ابتدا می‌بایست به خزانه کل کشور واریز و سپس از این محل جهت تعهدات دولت برداشت شود. اما در صورتی که تعهدات ناشی از بیع متقابل همان پرداخت بخشی از نفت خام و میعانات گازی صادراتی به طرف مقابل جهت تعهدات باشد، با توجه به اینکه در واقع دریافتی وجود ندارد مغایرتی با اصل ۵۳ قانون اساسی ندارد.

در این رابطه به نظر می‌رسد در بیع متقابل که به موجب موافقتنامه‌های موجود صرفاً جهت افزایش میزان استحصال نفت و فرآورده‌های نفتی موجود منعقد می‌گردد، میزانی از منابع استحصالی به طرف مقابل پرداخت می‌شود و لذا در واقع وجهی دریافت نمی‌شود. البته در

۱. بند «ب» تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور:

وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذیربط، مکلف است کلیه دریافتی‌های حاصل از صادرات نفت خام و میعانات گازی اعم از صادرات سال جاری و سالهای قبل را به هر صورت، پس از کسر بازپرداخت‌های بیع متقابل به‌عنوان علی‌الحساب پرداخت‌های موضوع این تبصره و تسویه بندهای متناظر در قوانین بودجه سالهای قبل بلافاصله از طریق حسابهای مورد نظر و مورد تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به حسابهای مربوط در خزانه‌داری کل کشور واریز نماید.

مواردی شرکت نفت به منظور برخی ملاحظات سیاسی و اقتصادی نظیر عدم فروش نفت به دشمنان جمهوری اسلامی و یا تخریب بازار نفت ایران به نمایندگی از طرف مقابل این نفت که متعلق به طرف مقابل هست را بفروش رسانده و مبلغ آن را به طرف مقابل پرداخت می نماید. در این موارد نیز چون این مبالغ دریافتی های دولت و یا شرکت نفت نیستند مشمول اصل ۵۳ قانون اساسی نمی باشد.

مغایرت با سیاستهای کلی نظام:

به موجب بند «۱-۲۲» سیاستهای کلی برنامه پنجم توسعه سالانه باید حداقل ۲۰ درصد از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز و فرآورده های نفتی به صندوق توسعه ملی واریز شود. در حالیکه عبارت صدر این بند سهم صندوق توسعه ملی را صرفاً از محل دریافتی های حاصل از صادرات نفت خام و میعانات گازی دانسته است که با توجه به عدم تصریح به فرآورده های نفتی (که این فرآورده ها به جز نفت خام و میعانات گازی هستند) مغایر سیاستهای کلی برنامه پنجم توسعه و در نتیجه مغایر با بند «۱» اصل ۱۱۰ قانون اساسی می باشد.

نکته:

شورای پول و اعتبار که در این بند ضوابط تعیین نرخ ارز را مشخص می نماید، در واقع به

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از وجوه حاصله هر ماهه به طور متناسب، چهارده و نیم درصد (۱۴/۵٪) سهم وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذی ربط، با احتساب بازپرداخت های بیع متقابل، بیست و نه درصد (۲۹٪) سهم صندوق توسعه ملی و دو درصد (۲٪) بازپرداخت برداشت از این صندوق بابت سهم عیدانه سال ۱۳۹۱ و سهم درآمد عمومی دولت موضوع ردیفهای درآمدی ۲۱۰۱۰۱ و ۲۱۰۱۰۹ جدول شماره (۵) این قانون، با فروش مبالغ ارزی به نرخ مورد تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موضوع بند (ج) ماده (۸۱) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران را به حساب مربوط نزد خزانه داری کل کشور واریز نماید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است سهم وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذی ربط را به حسابهای آن شرکت مورد تأیید خزانه داری کل کشور در داخل و مورد تأیید آن بانک در خارج از کشور برای پرداخت به پیمانکاران، سازندگان و عرضه کنندگان مواد و تجهیزات مربوط به طرف قرارداد و هزینه های جاری ارزی شرکت واریز و برای قراردادهای تسهیلات مالی خارجی توثیق نماید.

<p>موجب قانون پولی و بانکی مصوب ۱۳۳۹ ایجاد و بعداً در قانون پولی و بانکی مصوب ۱۳۵۱ نیز مجدداً مورد شناسایی قرار گرفت. شورای مزبور در قانون برنامه پنجم توسعه از جهت ترکیب اعضا (ماده ۸۹)^۱ و وظایف دچار اصلاحاتی گردید.</p>	
<p>نکته:</p> <p>مسئله ای که در خصوص این بند قابل توضیح می باشد این است که صدر بند ناظر به شرکت های اصلی زیر مجموعه وزارت نفت می باشد که مکلف شده اند بهای موارد مذکور را به خزانه واریز نمایند ولیکن ذیل این بند ناظر به شرکت های دست دوم می باشد که بخشی از آنها نیز خصوصی می باشند که در این موارد وزارت نفت مکلف شده بهای موارد مذکور را که سهم دولت می باشد از این شرکت ها وصول و به خزانه واریز نماید.</p>	<p>ج- شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران و شرکت های پالایش نفت داخلی و شرکت های پتروشیمی موظفند در پایان هر ماه بهای خوراک نفت خام و میعانات گازی دریافتی خود و همچنین خوراک معادل فرآورده های شرکت های پتروشیمی تحویلی به شرکت ملی پالایش و پخش را به قیمت مذکور در جزء (۲) بند (الف) این ماده محاسبه و به خزانه داری کل کشور واریز نمایند.</p> <p>وزارت نفت از طریق شرکت های تابعه ذیربط، مکلف است وجوه مربوط به سهم دولت از بهای خوراک پالایشگاه ها و شرکتهای پتروشیمی را وصول و ماهانه به خزانه داری کل کشور</p>

۱. ماده ۸۹- ترکیب اعضای شورای پول و اعتبار به شرح ذیل اصلاح می گردد :

- وزیر امور اقتصادی و دارائی یا معاون وی
- رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور یا معاون وی
- دو تن از وزراء به انتخاب هیأت وزیران
- وزیر بازرگانی
- دو نفر کارشناس و متخصص پولی و بانکی به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و تأیید ریاست جمهوری
- دادستان کل کشور یا معاون وی
- رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن
- رئیس اتاق تعاون
- نمایندگان کمیسیونهای اقتصادی و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی (هرکدام یک نفر) به عنوان ناظر با انتخاب مجلس

	<p>واریز نماید. در صورت عدم واریز، در پایان هر ماه خزانه‌داری کل کشور مبالغ مربوط به ماه قبل را از حساب‌های شرکتهای پالایش و پخش و پتروشیمی به صورت علی‌الحساب برداشت می‌کند. در صورت عدم واریز بهای خوراک پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها به حساب خزانه‌داری کل کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه‌داری کل کشور) مکلف است با اعلام وزارت نفت رأساً نسبت به برداشت از حساب شرکتهای بدهکار و واریز آن به حساب خزانه‌داری کل کشور اقدام کند.</p> <p>تبصره_ به منظور تضمین وصول عواید حاصل از فروش نفت خوراک پالایشگاه‌ها و شرکتهای پتروشیمی، وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذیربط، نفت خوراک واحدهای پالایشی و پتروشیمی را از طریق گشایش اعتبارات اسنادی ریالی و یا ارزی به فروش خواهد رساند^۱.</p>
<p>مغایرت با سیاستهای کلی نظام:</p>	<p>د_ پالایشگاه‌هایی که نفت خام و میعانات گازی خوراک تحویلی خود را به بهای نود و پنج</p>

۱. بند «ج» تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور:

وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذی‌ربط و شرکتهای پالایش نفت داخلی و شرکتهای پتروشیمی موظف است در پایان هر ماه بهای خوراک نفت خام و میعانات گازی دریافتی خود و همچنین خوراک معادل فرآورده‌های شرکتهای پتروشیمی تحویلی به وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذی‌ربط را به قیمت مذکور در جزء (۳) بند (الف) این تبصره محاسبه و به خزانه‌داری کل کشور واریز نماید.

وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذی‌ربط، مکلف است وجوه مربوط به سهم دولت از بهای خوراک پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها را وصول و ماهانه به خزانه‌داری کل کشور واریز نماید. در صورت عدم واریز، در پایان هر ماه خزانه‌داری کل کشور مبالغ مربوط به ماه قبل را از حسابهای شرکت تابعه ذی‌ربط وزارت نفت به صورت علی‌الحساب برداشت می‌کند. همچنین در صورت عدم واریز بهای فرآورده‌های نفتی و خوراک پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها به حساب خزانه‌داری کل کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است با اعلام وزارت نفت رأساً نسبت به برداشت از حساب شرکتهای بدهکار و واریز آن به حساب خزانه‌داری کل کشور اقدام نماید. این حکم در خصوص بهای خوراک پالایشگاه‌ها و واحدهای پتروشیمی که بابت بهای خوراک مصرفی سنوات گذشته بدهکار هستند، نیز نافذ می‌باشد.

...

<p>اطلاق این بند از جهت اینکه شامل پالایشگاه‌های دولتی نیز می‌باشد و آنها را نسبت به فرآورده‌هایی که صادر می‌نمایند از شمول احکام مربوط به پرداخت سهمی از ارزش صادرات فرآورده‌های تولیدی خود به حساب صندوق توسعه ملی مستثنی نموده است مغایر بند «۱»-۲۲ سیاستهای کلی برنامه پنجم توسعه مبنی بر واریز حداقل بیست درصد وجوه حاصل از صادرات نفت و گاز و فرآورده‌های نفتی به صندوق توسعه ملی می‌باشد.</p>	<p>درصد قیمت تحویل روی کشتی (فوب) خلیج فارس از شرکت تابعه ذی‌ربط وزارت نفت خریداری می‌کنند، مشمول احکام مربوط به پرداخت سهمی از ارزش صادرات فرآورده‌های تولیدی خود به حساب صندوق توسعه ملی نمی‌باشند.^۱</p>
	<p>هـ _ بازپرداخت تعهدات سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی تابع وزارت نفت از جمله طرح‌های بیع متقابل که به موجب قوانین مربوط، قبل و بعد از اجرای این قانون ایجاد شده و یا می‌شوند و همچنین هزینه‌های صدور و فروش نفت با احتساب هزینه‌های حمل و بیمه (سیف) به عهده شرکت‌های یاد شده می‌باشد.^۲</p>
	<p>و _ در راستای اجرای بودجه عملیاتی، وزارت نفت از طریق شرکت‌های دولتی تابعه ذی‌ربط موظف است موافقتنامه‌های طرح‌های سرمایه‌ای از محل سهم خود را از درصدهای مندرج در بودجه‌های سنواتی و سایر منابع، با معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور مبادله و گزارش عملکرد تولید نفت و گاز را به تفکیک هر میدان در مقاطع سه</p>

۱. بند «ج» تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور:

...

پالایشگاههایی که نفت خام و میعانات گازی را به نسبت سهم صادرات فرآورده‌های خود به قیمت مذکور در قانون هدفمندکردن یارانه‌ها، نود و پنج درصد (۹۵٪) قیمت تحویل روی کشتی (فوب) خلیج فارس خریداری و بهای آن را به صورت ارز و از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به حسابهای مورد تأیید خزانه‌داری کل کشور واریز می‌کنند مشمول مفاد جزء (۱) بند (ح) ماده (۸۴) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران نمی‌باشند.

۲. بند «هـ» تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور:

بازپرداخت تعهدات سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی تابعه وزارت نفت از جمله طرح‌های بیع متقابل که به موجب قوانین مربوط، قبل و بعد از اجرای این قانون ایجاد شده و یا می‌شوند و همچنین هزینه‌های صدور و فروش نفت با احتساب هزینه‌های حمل و بیمه (سیف) به عهده شرکت‌های یاد شده می‌باشد.

	<p>ماهه به وزارت امور اقتصادی و دارایی، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور و کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و انرژی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید^۱.</p>
<p>نکته: این بند در واقع به نوعی اصلاح قانون مالیات بر ارزش افزوده محسوب می‌شود. همچنین لازم به ذکر است با توجه به اینکه به موجب ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده مؤدیان مکلفند عوارض موضوع این قانون را به حسابهای رابطی که بنا به درخواست سازمان امور مالیاتی و توسط خزانه‌داری کل افتتاح شده و از طریق سازمان امور مالیاتی اعلام می‌گردد واریز نمایند، واریز عوارض مطابق این ماده مغایرتی با اصل ۵۳ قانون اساسی ندارد.</p>	<p>ز_ مالیات بر ارزش افزوده و عوارض آب، برق و گاز با توجه به مالیات و عوارض مندرج در صورتحساب (قبوض) مصرف‌کنندگان و همچنین نفت تولیدی و فرآورده‌های وارداتی، فقط یک بار در انتهای زنجیره تولید و توزیع آنها توسط شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران (شرکت‌های پالایش نفت) و شرکت‌های دولتی تابع ذی‌ربط وزارت نفت و شرکت‌های گاز استانی و شرکت‌های تابع ذی‌ربط وزارت نیرو و شرکت‌های توزیع و برق، آب و فاضلاب شهری و روستایی استانی بر مبنای قیمت فروش داخلی محاسبه و دریافت می‌شود.</p> <p>مالیات مزبور به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و عوارض طبق ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷ با اصلاحات بعدی آن توسط سازمان امور مالیاتی کشور واریز می‌گردد. مبنای قیمت فروش برای محاسبه عوارض آلایندگی موضوع تبصره (۱) ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده^۲، قیمت فروش فرآورده به</p>

۱. بند «و» تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور:

در راستای اجرای بودجه عملیاتی، وزارت نفت از طریق شرکت‌های دولتی تابعه ذی‌ربط موظف است موافقتنامه‌های طرح‌های سرمایه‌ای از محل سهم خود را از درصدهای پیش‌گفته و سایر منابع، با معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور مبادله و گزارش عملکرد تولید نفت و گاز را به تفکیک هر میدان در مقاطع سه‌ماهه به وزارت امور اقتصادی و دارایی و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور ارائه نماید.

۲. تبصره ۱:

	مصرف‌کننده نهایی در داخل کشور است. پالایشگاه‌ها و واحدهای پتروشیمی نیز مشمول پرداخت عوارض آلاینده‌گی هستند. ^۱
	پاراگراف الحاقی - به کمیسیون ارجاع گردیده است.
	تبصره ۱- وجوه واریزی به عنوان عوارض سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها، درآمد دولت نبوده صد در صد (۱۰۰٪) آن را بر اساس احکام قانون مالیات بر ارزش افزوده به صورت ماهانه به حساب‌های ذیربط واریز نماید.

واحدهای تولیدی آلاینده محیط زیست که استانداردها و ضوابط حفاظت از محیط زیست را رعایت نمی‌نمایند. طبق تشخیص و اعلام سازمان حفاظت محیط زیست (تا پانزدهم اسفند ماه هر سال برای اجراء در سال بعد) همچنین پالایشگاههای نفت و واحدهای پتروشیمی علاوه بر مالیات و عوارض متعلق موضوع این قانون مشمول پرداخت یک درصد (۱٪) از قیمت فروش به عنوان عوارض آلاینده‌گی می باشند. حکم ماده ۱۷ این قانون و تبصره های آن به عوارض آلاینده‌گی موضوع این ماده قابل تسری نمی باشد.

واحدهایی که در طی سال نسبت به رفع آلاینده‌گی اقدام نمایند با درخواست واحد مزبور و تایید سازمان حفاظت محیط زیست از فهرست واحد های آلاینده خارج می گردند. در این صورت واحدهای یاد شده از اول دوره مالیاتی بعد از تاریخ اعلام توسط سازمان مزبور به سازمان امور مالیاتی کشور مشمول پرداخت عوارض آلاینده‌گی نخواهند شد.

واحدهایی که در طی سال بنا به تشخیص و اعلام سازمان حفاظت محیط زیست به فهرست واحدهای آلاینده محیط زیست اضافه گردند از اول دوره مالیاتی بعد از تاریخ اعلام توسط سازمان محیط زیست مشمول پرداخت عوارض آلاینده‌گی خواهند بود.

عوارض موضوع این تبصره در داخل حریم شهرها به حساب شهرداری محل استقرار واحد تولیدی و در خارج از حریم شهرها به حساب تمرکز وجوه موضوع تبصره ۲ ماده ۳۹ واریز می شود تا بین دهیاریهای همان شهرستان توزیع گردد.

۱. بند «ز» تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور:

مالیات بر ارزش افزوده و عوارض آب، برق و گاز با توجه به مالیات و عوارض مندرج در صورت حساب (قبوض) مصرف‌کنندگان و همچنین نفت تولیدی و فرآورده‌های وارداتی، فقط یک‌بار در انتهای زنجیره تولید و توزیع آنها توسط شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی (شرکت‌های پالایش نفت) و شرکت‌های دولتی تابعه ذی‌ربط وزارت نفت و شرکت‌های گاز استانی و شرکت‌های تابعه ذی‌ربط وزارت نیرو و شرکت‌های توزیع آب و برق استانی بر مبنای قیمت فروش داخلی محاسبه و دریافت می‌شود. مالیات مزبور به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و عوارض طبق ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷ توسط سازمان امور مالیاتی کشور واریز می‌گردد. همچنین مبنای قیمت فروش برای محاسبه عوارض آلاینده‌گی موضوع تبصره(۱) ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده، قیمت فروش فرآورده به مصرف‌کننده نهائی در داخل کشور است.

	<p>تبصره ۲_ سازمان امور مالیاتی، خزانه‌داری کل کشور و وزارت کشور مکلفند به ترتیب، گزارش وصول درآمد، دریافتی‌ها و عملکرد موضوع این بند را در مقاطع سه ماهه به شورای عالی استان‌ها و کمیسیون‌های اقتصادی، برنامه و بودجه و محاسبات و شوراها و امور داخلی کشور مجلس شورای اسلامی ارائه کنند.^۱</p>
	<p>ح_ شرکت‌های دولتی تابع وزارت نفت مکلفند درآمدهای ریالی و ارزی خود را به حساب‌های متمرکز وجوه ریالی و ارزی که از طریق خزانه‌داری کل کشور به نام آنها نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران افتتاح می‌شود، واریز کنند.</p>
	<p>ط_ آیین‌نامه اجرایی این ماده شامل ساز و کار تسویه حساب خزانه‌داری کل کشور با وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذیربط و همچنین قراردادی که وزارت نفت به نمایندگی از طرف دولت با شرکت مزبور در چارچوب مفاد این ماده برای عملیات نفت، گاز، پالایش و پخش منعقد می‌کند، ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های نفت، امور اقتصادی و دارایی و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.</p> <p>دستورالعمل‌های حسابداری لازم به نحوی که آثار تولید و فروش نفت خام و میعانات گازی در دفاتر قانونی و حساب سود و زیان شرکت‌های دولتی تابع ذیربط وزارت نفت</p>

^۱. تبصره «۲» ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده:

... وزارت کشور موظف است گزارش عملکرد وجوه دریافتی را هر سه ماه یک بار به شورای عالی استانها و کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارایه نماید.

	انعکاس داشته باشد به پیشنهاد وزارت نفت و تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و ابلاغ می‌شود. ^۱
<p>نکته: تبصره ۳۸ دائمی لایحه قانونی بودجه سال ۱۳۵۸ کل کشور مصوب ۱۳۵۸/۱۰/۵</p> <p>تبصره ۳۸ دائمی لایحه قانونی بودجه سال ۱۳۵۸ کل کشور در مقام تعیین رابطه مالی بین دولت و شرکت ملی نفت در خصوص واریز وجوه حاصل از فروش نفت به خزانه کل کشور و نحوه پرداخت بودجه به شرکت مذکور بوده است.</p>	<p>ی_ تبصره ۳۸ دائمی لایحه قانونی بودجه سال ۱۳۵۸ کل کشور مصوب ۱۳۵۸/۱۰/۵</p> <p>شورای انقلاب اسلامی نسخ می‌شود.^۲</p>
	بند الحاقی ۱ به ماده ۱- به کمیسیون ارجاع گردیده است.
<p>مغایرت با اصل ۷۵:</p> <p>بند الحاقی مزبور از جهت اینکه می‌تواند منجر به افزایش هزینه‌های دولت شود، با توجه به اینکه طریق تأمین جبران آن پیش‌بینی نشده است مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی می‌باشد.</p>	<p>بند الحاقی ۲ به ماده ۱- دولت مکلف است با اتخاذ تدابیر لازم و رعایت قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی، سهم برداشت ایران از نفت خام، میعانات گازی و گاز از مخازن مشترک را تا ده سال آینده از زمان تصویب این قانون حداقل به میزان برداشت کشورهای دارای مخازن مشترک برساند. همچنین دولت مکلف است طی مدت مذکور ظرفیت تولید محصولات پتروشیمی را به حداقل یکصد میلیون تن در سال و</p>

۱. بند «ی» تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور:

آیین‌نامه اجرائی این تبصره شامل سازوکار تسویه حساب خزانه‌داری کل کشور با شرکت ملی نفت ایران و همچنین قراردادی که وزارت نفت به نمایندگی از طرف دولت با شرکت مزبور در چهارچوب مفاد این تبصره برای عملیات نفت، گاز، پالایش و پخش منعقد می‌نماید، تا پایان خرداد ماه به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های نفت و امور اقتصادی و دارایی و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. دستورالعمل‌های حسابداری لازم به نحوی که آثار تولید و فروش نفت خام و میعانات گازی در دفاتر قانونی و حساب سود و زیان شرکتهای دولتی تابعه ذی‌ربط وزارت نفت انعکاس داشته باشد به پیشنهاد وزارت نفت و تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و تا پایان مرداد ماه ابلاغ می‌شود.

۲. بند «۱» تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور:

۱- مفاد این تبصره جایگزین تبصره (۳۸) دائمی لایحه قانونی بودجه سال ۱۳۵۸ کل کشور مصوب ۱۳۵۸/۱۰/۵ شورای انقلاب اسلامی می‌شود.

	<p>ظرفیت پالایش نفت خام و میعانات گازی در داخل کشور را به حداقل پنج میلیون بشکه در روز افزایش دهد.</p>
<p>نکته: این بند با هدف تعیین نحوه تسویه حساب بین شرکت‌های پالایش نفت و گاز با دولت تدوین شده و یک حکم حسابداری را شامل می‌شود. بدین صورت که قیمت ۵ فرآورده اصلی نفتی و سوخت هوایی و سایر موارد مذکور در بند که به شرکت‌های پالایش نفت و گاز و شرکت‌های پتروشیمی تحویل می‌شود، براساس قیمت تکلیفی دولت است و با نرخ صادراتی و وارداتی آن متفاوت است. از طرفی این شرکت‌ها نفت را از دولت به نرخ ۹۵٪ تحویل روی کشتی در خلیج فارس دریافت می‌کنند. در نتیجه مابه‌التفاوتی پیش می‌آید که این مابه‌التفاوت به صورت حسابداری در دفاتر شرکت‌های مذکور ثبت می‌شود.</p>	<p>بند الحاقی ۳ به ماده ۱- مابه‌التفاوت قیمت پنج فرآورده اصلی و سوخت هوایی شامل فرآورده‌های نفتی و مواد افزودنی تحویلی از سوی شرکت‌های پتروشیمی به شرکت‌های اصلی و فرعی تابعه وزارت نفت و گاز طبیعی فروخته شده به مصرف کنندگان داخلی با قیمت صادراتی یا وارداتی این فرآورده‌ها حسب مورد به علاوه هزینه‌های انتقال داخلی فرآورده‌ها و نفت خام معادل آنها و توزیع، فروش، مالیات و عوارض موضوع قانون مالیات برارزش افزوده در دفاتر شرکت‌های پالایش نفت و گاز به حساب بدهکار شرکت‌های اصلی و فرعی تابعه وزارت نفت ثبت می‌گردد و از آن طریق در بدهکار حساب دولت (خزانه داری کل کشور) نیز ثبت می‌شود. معادل این رقم در خزانه داری کل کشور به حساب بستانکار شرکت‌های اصلی و فرعی تابعه وزارت نفت، منظور و عملکرد مالی این بند به صورت مستقل توسط شرکت مذکور در مقاطع زمانی سه ماهه از پایان تیرماه پس از گزارش سازمان حسابرسی با تأیید کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارتخانه‌های نفت و امور اقتصادی و دارائی و معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور به صورت علی‌الحساب با خزانه داری کل کشور تسویه می‌گردد و تسویه حساب نهایی فیزیکی و مالی حداکثر تا پایان تیرماه سال بعد انجام می‌شود.^۱</p>

۱. بند «د» تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور:

	ماده ۲- این ماده حذف شد.
<p>نکته:</p> <p>منظور از شرکت‌های سرمایه‌پذیر شرکت‌هایی هستند که سهام آنها به عنوان سهام عدالت واگذار گردیده است. در این رابطه با توجه به اینکه سهام این شرکت‌ها بدون أخذ وجهی واگذار شده است و از سوی دیگر می‌بایست قیمت آنها پرداخت شود، مقرر شده است تا تسویه کامل اقساط از محل سود این سهام، ارزش این سهام به سازمان خصوصی‌سازی پرداخت شود.</p> <p>همچنین به منظور تضمین مناسب جهت وصول این اقساط به سازمان خصوصی‌سازی اجازه داده شده بر طبق مقررات اجرایی مالیات‌های مستقیم، این موارد را وصول نماید (ماده ۴۸ قانون محاسبات عمومی کشور).</p> <p>لازم به ذکر است که به موجب ماده (۲۱۱) قانون مالیات‌های مستقیم (اصلاحی ۱۳۸۰/۱۱/۲۷)</p>	<p>ماده ۳- شرکت‌های سرمایه‌پذیر مکلفند سود سهام عدالت تقسیم‌شده مصوب مجامع عمومی موضوع فصل ششم قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی را تا تسویه حساب کامل اقساط از زمان تصویب قانون یادشده به سازمان خصوصی‌سازی پرداخت نمایند. سازمان مذکور می‌تواند جهت وصول سود سهام موضوع این ماده و سایر اقساط معوق شرکت‌های واگذارشده از طریق ماده (۴۸) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶ اقدام نماید. اجرائیات سازمان امور مالیاتی کشور موظف است خارج از نوبت درخصوص وصول این اقساط با سازمان خصوصی‌سازی همکاری کند.^۱</p>

مابه‌التفاوت قیمت فرآورده اصلی و سوخت هوایی شامل فرآورده‌های نفتی و مواد افزودنی تحویلی از سوی شرکت‌های پتروشیمی به وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذی‌ربط فروخته شده به مصرف‌کنندگان داخلی با قیمت صادراتی یا وارداتی این فرآورده‌ها حسب مورد به‌علاوه هزینه‌های انتقال داخلی فرآورده‌ها و نفت خام معادل آنها و توزیع، فروش، مالیات و عوارض موضوع قانون مالیات برارزش افزوده در دفاتر شرکت‌های پالایش نفت به حساب بدهکار وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذی‌ربط ثبت می‌گردد و از آن طریق در بدهکار حساب دولت (خزانه‌داری کل کشور) نیز ثبت می‌شود.

معادل این رقم در خزانه‌داری کل کشور به حساب بستانکار وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذی‌ربط، منظور و عملکرد مالی این بند به‌صورت مستقل توسط شرکت مذکور در مقاطع زمانی سه‌ماهه از پایان تیرماه پس از گزارش سازمان حسابرسی با تأیید کارگروه موضوع بند(الف) این تبصره به‌صورت علی‌الحساب با خزانه‌داری کل کشور تسویه می‌گردد و تسویه حساب نهائی فیزیکی و مالی حداکثر تا پایان تیرماه سال بعد انجام می‌شود.

۱. بند «ز» تبصره ۳ قانون بودجه ۱۳۹۳:

شرکت‌های سرمایه‌پذیر مکلفند سود سهام عدالت تقسیم‌شده مصوب مجامع عمومی موضوع فصل ششم قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی را تا تسویه حساب کامل اقساط از زمان تصویب قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی به سازمان خصوصی‌سازی پرداخت نمایند و سازمان مذکور مکلف است مبالغ وصولی را به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کند. سازمان مذکور می‌تواند جهت وصول سود سهام موضوع این بند و سایر اقساط معوق شرکت‌های واگذارشده از طریق ماده (۴۸) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ اقدام نماید. اجرائیات سازمان امور مالیاتی کشور موظف است خارج از نوبت درخصوص وصول این اقساط با سازمان خصوصی‌سازی همکاری کند.»

<p>هرگاه مؤدی پس از ابلاغ برگ اجرایی در موعد مقرر مالیات مورد مطالبه را کلاً پرداخت نکند یا ترتیب پرداخت آن را با اداره امور مالیاتی ندهد به اندازه بدهی مؤدی اعم از اصل و جرایم متعلق به اضافه ده درصد بدهی از اموال منقول یا غیرمنقول و مطالبات مؤدی توقیف خواهد شد.</p> <p>صدور دستور توقیف و دستور اجرای آن به عهده اجرائیات اداره امور مالیاتی می باشد.</p>	
	<p>ماده ۴- به کمیسیون ارجاع گردیده است.</p>
	<p>ماده ۵- کلیه شرکت‌های دولتی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری و بانک‌ها که در بودجه کل کشور برای آنها سود ویژه پیش‌بینی می‌شود، موظف به واریز مالیات علی‌الحساب و سود سهام علی‌الحساب بودجه مصوب به صورت یک دوازدهم در هر ماه می‌باشد. به خزانه‌داری کل کشور اجازه داده می‌شود در صورت عدم واریز مالیات و سود سهام دولت به صورت علی‌الحساب و یک دوازدهم، عوارض و مالیات بر ارزش افزوده (بر اساس اعلام سازمان امور مالیاتی کشور) توسط هر یک از شرکت‌های دولتی و بانک‌ها از موجودی حساب آنها نزد خزانه‌داری کل کشور برداشت و مالیات و سود سهام را به حساب درآمدهای عمومی کشور و عوارض را به حساب شهرداری‌ها و حساب تمرکز وجوه به نام وزارت کشور حسب مورد واریز نماید.</p> <p>تسویه حساب قطعی دولت بر مبنای صورت‌های مالی حسابرسی شده و مصوب مجمع عمومی انجام خواهد شد. شرکت‌های دولتی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری که قسمتی از سهام آنها متعلق به بخش غیردولتی است، به تناسب میزان سهام بخش</p>

	<p>غیردولتی، مشمول پرداخت وجوه موضوع این ماده نمی‌باشند. وصول مبالغ یادشده تابع احکام مربوط و مقرر در قانون مالیات‌های مستقیم مصوب سال ۱۳۶۶ و اصلاحات بعدی آن است.^۱</p>
	<p>ماده ۶- به دستگاههای اجرائی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری اجازه داده می‌شود، واحدهای خدماتی و رفاهی و مجتمع‌های فرهنگی، هنری و مازاد ورزشی را از طریق برگزاری مزایده به اشخاص صاحب صلاحیت بخشهای خصوصی، تعاونی، شهرداری‌ها و دهیاری‌ها با اولویت بخش تعاونی در شرایط برابر و در اماکن ورزشی در شرایط مساوی با اولویت فدراسیون‌های ورزشی، رده‌های مقاومت بسیج و هیئتهای ورزشی استانی و شهرستانی به صورت اجاره واگذار نماید. نظارت بر کاربری و استانداردهای بهره‌برداری و خدمات‌رسانی این مؤسسات و همچنین رعایت حقوق مصرف‌کننده به عنوان بخشی از قرارداد فی‌مابین بر عهده دستگاه اجرائی مربوط است. معادل وجوه حاصل از اجرای این ماده براساس ردیف‌های درآمد - هزینه‌ای که در قوانین بودجه سنواتی به</p>

۱. بند «ی» و «ک» از تبصره «ق» قانون بودجه ۱۳۹۳:

ی- شرکتهای دولتی موظف به واریز مالیات علی‌الحساب و سود سهام در هر ماه به‌صورت یک‌دوازدهم می‌باشند. در صورت عدم اجرای ماده (۴۴) قانون محاسبات عمومی کشور توسط شرکتهای دولتی، سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است سود سهام دولت و مالیات متعلق به سود مندرج در صورت‌های مالی (ترازنامه و حساب سود و زیان) را حسب مورد برابر قوانین و مقررات مربوطه در وجه خزانه‌داری کل کشور وصول نماید و همچنین وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان امور مالیاتی) موظف است سود سهام تقسیم شده سهم دولت در شرکتهایی که سهم دولت در آنها کمتر از پنجاه درصد (۵۰٪) است را به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۱۳۰۱۰۸ جدول شماره (۵) این قانون که خزانه‌داری کل کشور به همین منظور افتتاح می‌نماید، واریز نمایند.

ک- به خزانه‌داری کل کشور اجازه داده می‌شود در صورت عدم واریز سود سهام دولت و مالیات به‌صورت علی‌الحساب و یک دوازدهم (براساس اعلام سازمان امور مالیاتی)، عوارض و مالیات برارزش افزوده (براساس اعلام سازمان امور مالیاتی) توسط هر یک از شرکتهای دولتی مذکور از موجودی حساب آنها نزد خزانه‌داری کل کشور برداشت و مبالغ مربوطه را حسب مورد به حسابهای ذی‌ربط واریز نماید.

	<p>صورت ملی یا استانی پیش‌بینی می‌شود، به دستگاه‌های اجرایی ذیربط ملی یا استانی اختصاص می‌یابد تا در قالب مبادله موافقتنامه با معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور هزینه شود.</p> <p>آیین‌نامه اجرایی این ماده شامل نحوه واگذاری، تعیین و واریز وجوه اجاره‌بها به درآمدهای عمومی نزد خزانه داری کل کشور، نحوه تعیین صلاحیت شرکت‌ها و ارائه خدمات به مصرف‌کنندگان با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.</p> <p>تبصره- درآمد اماکن ورزشی اجاره داده شده صرفاً برای ورزش همان شهرستان هزینه می‌شود و انتقال و هزینه آن به شهرستان دیگر ممنوع است^۱.</p>
	<p>ماده ۷- به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی ملی و واحدهای تابع آنها در استانها، اجازه داده</p>

۱. بند «م» تبصره ۳ قانون بودجه ۱۳۹۳:

به دولت اجازه داده می‌شود، واحدهای خدماتی، رفاهی، مجتمع‌های فرهنگی، هنری و ورزشی را از طریق برگزاری مزایده به اشخاص صاحب صلاحیت بخشهای خصوصی، تعاونی، شهرداری‌ها و دهیاری‌ها با اولویت بخش تعاونی در شرایط برابر و در اماکن ورزشی در شرایط مساوی با اولویت هیأت‌های ورزشی استانی و شهرستانی به صورت اجاره واگذار نماید. نظارت بر کاربری و استانداردهای بهره‌برداری و خدمات‌رسانی این مؤسسات و همچنین رعایت حقوق مصرف‌کننده به عنوان بخشی از قرارداد فی‌مابین بر عهده دستگاه اجرائی مربوط است. معادل وجوه حاصل از این بند پس از واریز به حساب درآمدهای عمومی دولت موضوع ردیف درآمدی ۲۱۰۲۱۳ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور حسب مورد با تصویب دولت از محل اعتبارات ردیفهای متفرقه مربوطه ذیل ردیف ۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون به دستگاه ذی‌ربط ملی یا استانی اختصاص می‌یابد و براساس سازوکار بند (ص) ماده (۲۲۴) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران برای طرحها و پروژه‌های مشارکت با بخش خصوصی، هزینه می‌شود.

آیین‌نامه اجرائی این بند شامل نحوه واگذاری، تعیین و واریز وجوه اجاره‌بها به درآمدهای عمومی دولت، نحوه تعیین صلاحیت شرکتها و ارائه خدمات به مصرف‌کنندگان با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور به تصویب هیأت‌وزیران می‌رسد.

درآمد اماکن ورزشی اجاره داده شده صرفاً برای ورزش همان شهرستان هزینه می‌شود و انتقال و هزینه آن به شهرستان دیگر ممنوع است.

می‌شود در صورت عدم نیاز به تغییر محل یا ضرورت تبدیل به احسن، درخواست تغییر کاربری اموال غیرمنقول خود را با هماهنگی وزارت امور اقتصادی و دارایی و واحدهای تابع استانی حسب مورد به دبیرخانه کمیسیون موضوع ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب ۱۳۵۱ و اصلاحات بعدی آن، در هر یک از استان‌های ذی‌ربط ارسال کنند. کمیسیون موظف است در صورت عدم مغایرت با طرح‌های توسعه شهری با تشخیص دبیرخانه کمیسیون ماده ۵ ظرف یک ماه پس از تاریخ تحویل درخواست، با بررسی موقعیت محل و املاک همجوار و رعایت ضوابط قانونی نسبت به صدور مجوز تغییر کاربری پس از دستور پرداخت عوارض قانونی توسط دستگاه اقدام و مصوبه کمیسیون را به دستگاه متقاضی ابلاغ نماید. استانداران موظفند بر حسن اجرای این حکم نظارت و هر سه ماه یکبار عملکرد آن را به وزارتخانه های کشور و امور اقتصادی و دارایی، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور و شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان هر یک از استان‌ها گزارش کنند.

این دستگاهها موظفند پس از فروش املاک مذکور از طریق مزایده عمومی، وجوه حاصله را به درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نمایند. خزانه‌داری کل کشور مکلف است یک هفته پس از مبادله موافقتنامه و ابلاغ تخصیص از سوی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور، معادل وجوه واریز شده را در اختیار دستگاه اجرایی ذی‌ربط قرار دهد تا صرف جایگزینی ملک فروخته شده با رعایت ماده (۳۲) این قانون یا تکمیل طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام مصوب در همان شهرستان و در سقف درآمد

	حاصله نماید. تبصره- واگذاری منازل سازمانی موضوع ماده (۸) قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن مصوب ۱۳۸۷ و اصلاحات بعدی آن از شمول این حکم مستثنی می‌باشد. ^۱
	ماده ۸- حذف شد.
	ماده ۹- به کمیسیون ارجاع گردیده است.
	ماده ۱۰- به صندوق توسعه ملی اجازه داده می‌شود با رعایت قوانین مربوط به منظور صدور ضمانت‌نامه یا تأمین نقدینگی برای پیش‌پرداخت و تجهیز کارگاه پیمانکاران خصوصی ایرانی که در مناقصه‌های خارجی برنده می‌شوند و یا شرکتهایی که موفق به صدور کالا یا خدمات فنی مهندسی می‌گردند، در بانکهای داخل و خارج سپرده‌گذاری نماید.
ماده ۱۱-	مغایرت با اصل ۷۵:

۱. بند «ن» تبصره ۳ قانون بودجه ۱۳۹۳:

به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی ملی و استانی اجازه داده می‌شود در صورت عدم نیاز یا نیاز به تغییر محل یا ضرورت تبدیل به احسن شدن، درخواست تغییر کاربری اموال غیرمنقول خود را با هماهنگی وزارت امور اقتصادی و دارایی و واحدهای تابعه استانی حسب مورد به دبیرخانه کمیسیون موضوع ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۲۲ و اصلاحات بعدی آن، در هر یک از استان‌های ذی‌ربط ارسال نمایند. کمیسیون موظف است حداکثر یک ماه پس از تاریخ تحویل درخواست، با بررسی موقعیت محل و املاک همجوار و رعایت ضوابط قانونی نسبت به صدور مجوز تغییر کاربری پس از دستور پرداخت عوارض قانونی توسط دستگاه اقدام و مصوبه کمیسیون را به دستگاه متقاضی ابلاغ نماید. استانداران موظفند بر حسن اجرای این حکم نظارت و هر سه ماه یک‌بار عملکرد آن را به وزارت کشور، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان هر یک از استان‌ها گزارش نمایند. این دستگاهها موظفند پس از فروش املاک مذکور از طریق مزایده عمومی وجوه حاصله را به درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور موضوع ردیف ۲۱۰۴۰۰ جدول شماره (۵) این قانون واریز نمایند. خزانه‌داری کل کشور مکلف است حداکثر یک هفته پس از مبادله موافقتنامه با معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور صددرصد (۱۰۰٪) وجوه واریز شده را در اختیار دستگاه ذی‌ربط قرار دهد تا صرف جایگزینی ملک فروخته شده با رعایت ماده (۲۱۵) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران یا تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام مصوب یا سایر موارد ضروری در همان شهرستان با تأیید معاونت و در سقف درآمد حاصله نماید. حداقل هشتاد درصد (۸۰٪) از وجوه دریافتی صرف تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌شود.

ادارات آموزش و پرورش مجازند اماکن آموزشی مازاد خود در روستاها را با درخواست فرمانداران طی صورتجلسه‌ای برای کاربری ورزشی و فرهنگی در اختیار ادارات ورزش و جوانان قرار دهند.

الف- به منظور تشویق و جلب سرمایه‌گذاران حقیقی و حقوقی بخش غیردولتی و تعاونی‌های تولیدی و تشکل‌های آب بران و شرکت‌های سهامی زراعی و شهرک‌های کشاورزی در امر لایروبی و احداث آب‌بندان‌ها، سدهای لاستیکی، تسریع در احداث، تکمیل و تجهیز طرح‌های شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی، اجرای عملیات آب و خاک کشاورزی و روش‌های نوین آبیاری و بهینه‌سازی مصرف آب و انرژی، دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی از محل اعتبارات طرح‌های تملک‌داری‌های سرمایه‌ای مربوط ذیل برنامه‌های مربوط، اعتبارات موردنیاز احداث و تکمیل طرح‌های موصوف را به میزان تا هشتاد و پنج درصد (۸۵٪) به عنوان سهم دولت به صورت بلاعوض و مابقی به عنوان سهم بهره‌برداران به صورت نقدی یا تأمین کارگر یا تهاتر زمین یا کالای موردنیاز در اجرای طرح پرداخت نمایند. مناطق محروم و بهره‌بردارانی که در احداث شبکه‌های اصلی آبیاری و زهکشی مشارکت نموده باشند، از پرداخت سهم نقدی مشارکت در احداث شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی معافند.

آیین‌نامه اجرایی این ماده شامل نحوه تأمین و سهم کمک بلاعوض و اولویت‌های اجرایی و منطقه‌ای با پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و نیرو و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد^۱.

۱- بند «الف» این ماده از جهت افزایش هزینه‌های عمومی و عدم پیش‌بینی طریقه جبران آن مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی است.

۲- بند «ب» دولت را مکلف به اختصاص درصدی از درآمد حاصل از صادرات نفت خام، گاز طبیعی و میعانات گازی به موضوعات ذیل این بند نموده است. باتوجه به اینکه امور مزبور دارای بار مالی بوده و منبع پیش‌بینی شده محل جدیدی محسوب نمی‌شود مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی است.

۳- بند «ج» به دلیل معافیت از پرداخت جریمه برای پرداخت حق بیمه اجتماعی در موعد مقرر

و بخشودگی جریمه دیرکرد تسهیلات بانکی باعث کاهش درآمدهای دولت شده و لذا به دلیل عدم تأمین اعتبار لازم مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی می‌باشد.

مغایرت با اصل ۵۲:

الزام دولت به پیش‌بینی ارقام مورد نظر در لوایح بودجه سنواتی می‌تواند مغایر با صلاحیت دولت در تنظیم و ارائه لایحه بودجه سالانه موضوع اصل ۵۲ قانون اساسی محسوب شود.

^۱. بند «الف» تبصره ۱۱ قانون بودجه ۱۳۹۳:

به منظور تشویق و جلب سرمایه‌گذاران حقیقی و حقوقی بخش غیردولتی و تعاونی‌های تولیدی و تشکل‌های آب‌بران و شرکت‌های سهامی زراعی و شهرک‌های کشاورزی در امر احداث آب‌بندانها، تسریع در احداث، تکمیل و تجهیز طرح‌های شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی، اجرای عملیات آب و خاک کشاورزی و روش‌های نوین آبیاری و بهینه‌سازی مصرف آب و انرژی، دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی از محل اعتبارات طرح‌های تملک‌داری‌های سرمایه‌ای

ب - یک درصد از درآمد حاصل از صادرات نفت خام و گاز طبیعی و میعانات گازی، در راستای اهداف زیر به مدیریت عرضه و تقاضای آب کشور اختصاص می یابد و ارقام آن در بودجه سنواتی پیشبینی می شود:

۱- شیرین سازی و انتقال آب از دریاها به مناطق مرکزی

۲- ایجاد تاسیسات تولید همزمان برق، آب و نیز ایجاد زیرساخت های مربوط به استقرار مراکز جمعیتی، صنعتی و تجاری در سواحل کشور

۳- مدیریت و انتقال آب های مرزی

۴- تفکیک شبکه های آب آشامیدنی از مصارف غیر شرب و بهداشتی

۵- بهسازی شبکه های انتقال و توزیع جهت جلوگیری از تلفات و هدر روی آبها

۶- افزایش بهره وری و کاهش مصارف آب کشاورزی

۷- اجرای سدهای مرزی و واردات آب از کشورهای همجوار و اجرای طرح های مشترک

آبی

۸- تولید یا خرید آب استحصالی پساب تصفیه شده از سرمایه گذاران اعم از داخلی و

خارجی و آب مازاد ناشی از صرفه جویی حقآبه داران در بخشهای مصرف

۹- تضمین خرید آب و خدمات مربوط به روش BOT (ساخت، راه اندازی و انتقال) یا

مربوط ذیل برنامه های ۴۰۱۵۲ و ۴۰۲۰۱ اعتبارات مورد نیاز احداث و تکمیل طرحهای موصوف را به میزان هشتاد و پنج درصد (۸۵٪) به عنوان سهم دولت به صورت بلاعوض و پانزده درصد (۱۵٪) به عنوان سهم بهره برداران به صورت نقدی یا تأمین کارگر یا تهاتر زمین یا کالای مورد نیاز در اجرای طرح پرداخت نمایند.

مناطق محروم و بهره بردارانی که در احداث شبکه های اصلی آبیاری و زهکشی مشارکت نموده باشند از پرداخت سهم نقدی مشارکت در احداث شبکه های فرعی آبیاری و زهکشی معافند.

	<p>BOO (ساخت، مالکیت و بهره برداری) توسط بخش خصوصی غیر دولتی</p> <p>ج - کشاورزانی که در اثر حوادث غیرمترقبه از جمله خشکسالی خسارت دیده اند و قادر به پرداخت حق بیمه اجتماعی در موعد مقرر نشده اند، از پرداخت جریمه برای مدت معذوریت معاف می باشند. همچنین جریمه دیرکرد تسهیلات بانکی پرداختی به کشاورزان بخشوده می شود.^۱</p>
	<p>ماده ۱۲- به کمیسیون ارجاع گردید.</p>
	<p>ماده ۱۳- حذف شد.</p>
	<p>ماده ۱۴- حذف شد.</p>
	<p>ماده ۱۵- به دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری به جز نهادهای عمومی غیردولتی اجازه داده می‌شود که پروژه‌های نیمه‌تمام دولتی مندرج در قوانین بودجه سنواتی و یا مصوب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان خود را بر اساس آیین‌نامه اجرایی که به پیشنهاد معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، با استفاده از مشارکت خیرین تکمیل نمایند.^۲</p>

۱. بند «ج» تبصره ۱۱ قانون بودجه ۱۳۹۳:

کشاورزانی که در اثر حوادث غیرمترقبه از جمله خشکسالی خسارت دیده‌اند و قادر به پرداخت حق بیمه اجتماعی در موعد مقرر نشده‌اند از پرداخت جریمه برای مدت معذوریت معاف می‌باشند و همچنین جریمه دیرکرد تسهیلات بانکی پرداختی به کشاورزان بخشوده می‌شود. آیین‌نامه اجرائی این بند با پیشنهاد معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور و وزارت جهاد کشاورزی حداکثر طی دو ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

۲. بند «س» تبصره ۳ قانون بودجه ۱۳۹۳

...

به تمامی دستگاه‌های اجرائی اجازه داده می‌شود نسبت به واگذاری واحدهای خدمت رسانی خود به بخش غیردولتی صاحب صلاحیت به ویژه خیرین اقدام کرده و در مقابل آن به جای دریافت وجه، نسبت به دریافت خدمات از واحدهای مذکور اقدام کنند

<p>مغایرت با اصل ۵۲:</p> <p>این ماده از این جهت که اختیار دولت در تهیه لوایح سالانه بودجه را محدود می‌کند، مغایر اصل ۵۲ می‌باشد.</p>	<p>ماده ۱۶- به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می‌شود درآمدهایی را که براساس قوانین مصوب دریافت می‌کند به استثنای درآمدهای موضوع ماده (۷) این قانون به حساب درآمد اختصاصی که توسط خزانه‌داری کل کشور افتتاح می‌شود، واریز نماید. مازاد درآمدهای اختصاصی ادارات کل آموزش و پرورش استانها در سقف اعتباراتی که برای این منظور در قوانین بودجه سنواتی پیش بینی می‌شود، حسب مورد به همان اداره کل آموزش و پرورش استان که درآمد کسب کرده است، اختصاص می‌یابد.^۱</p>
	<p>ماده ۱۷- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراجع قانونی ذیربط مجازند برای پروژه های تملک دارایی های سرمایه ای دارای مجوز موضوع ماده (۳۲) این قانون که از محل درآمد عمومی تأمین اعتبار شده اند، حداکثر تا سقف اعتبار باقیمانده پروژه های طرح در برنامه‌های توسعه، نسبت به اخذ تسهیلات از بانکهای دولتی بر اساس تضمین و تأیید معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور مبنی بر درج اعتبارات مورد نیاز برای بازپرداخت اصل و فرع تسهیلات دریافتی در لوایح بودجه سالهای بعد اقدام کنند.^۲</p>

۱. بند «ج» تبصره ۱۳ قانون بودجه ۱۳۹۳:

به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می‌شود درآمدهایی را که براساس قوانین مصوب دریافت می‌کند به استثنای درآمدهای موضوع بند(ن) تبصره(۳) این قانون به حساب درآمد اختصاصی که توسط خزانه‌داری کل کشور افتتاح می‌شود، واریز نماید و معادل آن را وصول کند.

۲. بند «د» تبصره ۱۳ قانون بودجه ۱۳۹۳:

به دانشگاهها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی دستگاههای مشمول بند(ب) ماده(۲۰) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود در راستای تکمیل طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود تا سقف درآمد اختصاصی سال ۱۳۹۲ نسبت به اخذ وام از بانکها اقدام و در جهت تکمیل طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود استفاده نمایند و با تنفس یکساله نسبت به بازپرداخت اقساط از محل درآمد اختصاصی خود اقدام کنند.

	<p>دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی مجازند برای تکمیل پروژه‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در دست اجرا که با تصویب و تأیید هیئت امنای و از محل درآمد اختصاصی تأمین اعتبار گردیده‌اند، تا سقف درآمد اختصاصی سال قبل نسبت به اخذ تسهیلات از بانکهای دولتی اقدام و با تنفس یکساله نسبت به بازپرداخت اقساط از محل درآمد اختصاصی خود اقدام کنند. در هر صورت مانده اصل و فرع تسویه نشده وام‌های دریافتی نباید از سقف عملکرد درآمد اختصاصی سال گذشته بیشتر شود.</p> <p>تبصره- درآمد اختصاصی ناشی از فعالیت‌های درمانی بیمارستانهای غیر هیئت امنایی دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی مشمول این حکم نمی‌شود.</p>
	<p>ماده ۱۸- هیئت‌های امنای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی موظفند در مصوبات خود به گونه‌ای عمل کنند تا ضمن بهره‌گیری از امکانات و ظرفیت‌های در اختیار دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی و آموزشی، تمامی تعهدات قانونی در سقف منابع در اختیار تأمین گردد و از ایجاد تعهد مازاد بر منابع ابلاغی جلوگیری به عمل آید.^۱</p>
<p>مغایرت با اصل ۵۳:</p> <p>با توجه به اینکه این ماده به وزارت نفت و نیرو از طریق شرکت‌های تابع ذی‌ربط اجازه اخذ مبالغ قبوض گاز و برق را بدون واریز به خزانه داده است، مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی می‌باشد.</p>	<p>ماده ۱۹- به هر یک از وزارتخانه‌های نفت و نیرو از طریق شرکت‌های تابعه ذی‌ربط اجازه داده می‌شود مبلغی را که طبق قوانین بودجه سنواتی در قبوض گاز و برق برای هر واحد مسکونی و تجاری تعیین می‌گردد، اخذ و صرفاً جهت بیمه خسارات مالی و جانی اعم از فوت و نقص عضو و جبران هزینه‌های پزشکی ناشی از انفجار، آتش‌سوزی و مسمومیت</p>

۱. بند «و» تبصره ۱۳ قانون بودجه ۱۳۹۳:

مصوبات هیأت‌های امنای دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی و آموزشی با رعایت مواد (۲۰) و (۲۹) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران معتبر است. هیأت‌های مذکور موظفند در مصوبات خود به گونه‌ای عمل نمایند تا ضمن بهره‌گیری از امکانات و ظرفیت‌های در اختیار دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی و آموزشی، تمامی تعهدات قانونی در سقف اعتبارات ابلاغی تأمین گردد و از ایجاد تعهد مازاد بر منابع ابلاغی جلوگیری به عمل آید.

	<p>مشترکین شهری و روستایی و سکونت‌گاهی عشایری گاز و برق از طریق شرکتهای بیمه با برگزاری مناقصه اقدام نمایند.^۱</p>
<p>مغایرت با اصل ۷۵: حکم مذکور در این بند نیز اصولاً در قوانین بودجه سنواتی ذکر می‌شده است. لیکن با توجه به دائمی بودن این مصوبه، تکلیف شرکت‌های بیمه‌ای به پرداخت وجوه مزبور، با توجه به بار مالی و افزایش هزینه‌های عمومی و عدم پیش‌بینی طریقه جبران آن، مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی است.</p> <p>مغایرت با اصل ۵۲: پیش‌بینی اینکه وجوه واریزی از محل اعتباری که سالانه در قوانین بودجه پیش‌بینی می‌شود در اختیار نیروی انتظامی قرار گیرد به دلیل محدود نمودن اختیار دولت در تنظیم لایحه بودجه مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی است.</p>	<p>ماده ۲۰- شرکتهای بیمه‌ای مکلفند معادل دو درصد از اصل حق بیمه شخص ثالث دریافتی از بیمه‌گذار را طی جدولی که براساس فروش بیمه (پرتفوی) هر یک از شرکتهای تعیین می‌شود و به تصویب شورای عالی بیمه می‌رسد به صورت ماهانه به درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند.</p> <p>وجوه واریزی از محل اعتباری که سالانه در قوانین بودجه پیش‌بینی می‌شود، در اختیار نیروی انتظامی قرار می‌گیرد تا براساس موافقتنامه متبادله با معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور در امور منجر به کاهش تصادفات هزینه گردد. بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف به نظارت بر اجرای این ماده است. وجوه واریزی شرکتهای بیمه‌ای موضوع این ماده توسط شرکتهای بیمه‌ای به عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی تلقی می‌شود. شرکتهای بیمه‌ای مکلفند دیه، خسارت مالی و جانی راننده مقصر در تصادف را بپردازند.^۲</p>

۱. بند «ج» تبصره ۱۵ قانون بودجه ۱۳۹۳:

به هریک از وزارتخانه‌های نفت و نیرو از طریق شرکتهای تابعه ذی‌ربط اجازه داده می‌شود هر دو ماه از هر واحد مسکونی مشترک گاز مبلغ یک هزار (۱,۰۰۰) ریال و از هر واحد مسکونی مشترک برق مبلغ پانصد (۵۰۰) ریال اخذ و نسبت به بیمه خسارات مالی و جانی اعم از فوت و نقص عضو و جبران هزینه‌های پزشکی ناشی از انفجار، آتش‌سوزی و مسمومیت مشترکین شهری و روستایی گاز و برق از طریق شرکتهای بیمه با برگزاری مناقصه اقدام نمایند.

۲. بند «ه» تبصره ۱۵ قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور:

هـ - شرکتهای بیمه‌ای مکلفند مبلغ دو هزار میلیارد ریال از اصل حق بیمه شخص ثالث دریافتی را طی جدولی که براساس فروش بیمه (پرتفوی) هر یک از شرکتهای تعیین و به تصویب شورای عالی بیمه می‌رسد به صورت هفتگی به درآمد عمومی ردیف ۱۶۰۱۱۱ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. وجوه واریزی در اختیار نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد تا در امور منجر به کاهش تصادفات هزینه گردد.

<p>مغایرت با اصل ۷۵:</p> <p>بخشی از حکم این ماده در رابطه با معافیت های موضوع این بند، در برخی از قوانین بودجه سنواتی به صورت سالیانه تکرار شده است و لیکن قانون دائمی در خصوص معافیت مزبور وجود ندارد. این معافیت ها در قوانین بودجه سنواتی از حیث اینکه شامل چه موضوعاتی می شده اند متفاوت می باشد.^۱</p> <p>در هر صورت با توجه به اینکه معافیت مزبور باعث کاهش درآمدهای عمومی می شود مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی به نظر می رسد.</p> <p>مغایرت با اصل ۵۲:</p> <p>ذیل ماده مبنی بر الزام دولت به پیش بینی اعتبارات این بند در قوانین بودجه سنواتی، مغایر صلاحیت دولت در ارائه لایحه دولت موضوع اصل ۵۲ قانون اساسی می باشد.</p>	<p>ماده ۲۱- مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور و واحدهای مسکن احداثی مرکز خدمات حوزه های علمیه برای اساتید و طلاب و روحانیون غیرشاغل فاقد مسکن که قبلا از این مزایا استفاده نکرده اند از پرداخت هزینه های صدور پروانه ساختمانی، عوارض شهرداری و هزینه های انشعاب آب و فاضلاب و برق و گاز برای یک بار تا سقف الگوی مصرف معافند.</p> <p>اعتبارات این بند در قوانین بودجه سنواتی جهت پرداخت به دستگاه های ارائه کننده خدمات موضوع این ماده تأمین می شود.</p>
--	--

همچنین شرکتهای بیمه ای مکلف به اعمال پنج درصد (۵٪) تخفیف در حق بیمه شخص ثالث مصوب ۱۳۹۳ می باشند . بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف به نظارت بر اجرای این بند است . وجوه واریزی شرکتهای بیمه ای موضوع این بند و همچنین وجوه واریزی موضوع بند (ب) ماده (۳۷) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران توسط شرکتهای بیمه ای به عنوان هزینه های قابل قبول مالیاتی تلقی می گردد

ماده ۱۱۵ قانون برنامه پنجم توسعه:

ب- وزارت امور اقتصادی و دارائی مکلف است نسبت به بیمه شخص ثالث در مورد راننده همچون سرنشین بیمه شخص ثالث را اعمال نماید.

۱. به عنوان نمونه بند «ه» تبصره «۱۷» قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور مقرر داشته است «مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور از پرداخت هزینه های صدور پروانه ساختمانی ، عوارض شهرداری و هزینه های انشعاب آب و فاضلاب و برق و گاز برای یک بار و در حد یک واحد مسکونی مطابق الگوی مصرف معافند و دستگاههای ارائه دهنده خدمات مذکور موظف به ارائه این خدمات به صورت رایگان به مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور می باشند . اعتبارات این بند از محل اعتبارات ردیف شماره ۱۸ - ۵۲۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون تأمین و به دستگاههای ارائه دهنده خدمات پرداخت می گردد.»

بند «۱۰۵» قانون بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور نیز مقرر داشته «مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور از پرداخت هزینه های صدور پروانه ساختمانی عوارض شهرداری و هزینه های انشعاب آب و فاضلاب و برق و گاز برای یک بار و در حد یک واحد مسکونی مطابق الگوی مصرف معافند و دستگاه های ارائه دهنده خدمات مذکور موظف به ارائه این خدمات به صورت رایگان به مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی می باشند . اعتبارات این بند از منابع این قانون تأمین و به دستگاه های ارائه دهنده خدمات پرداخت می گردد.»

جزء «ز» بند «۱۶» قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور نیز مقرر نموده بود «مددجویان سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام (ره) برای یک بار و یک انشعاب از پرداخت حق انشعاب آب ، برق ، گاز و دفع فاضلاب معاف می باشند.»

ماده ۲۲- به سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور اجازه داده می‌شود، زندانیانی که به مرخصی اعزام می‌شوند یا در زندان‌های باز، مؤسسات صنعتی، کشاورزی و خدماتی اشتغال دارند و محکومان واجد شرایط را تحت نظارت و مراقبت الکترونیکی قرار دهد. برخورداری زندانیان از امتیاز مذکور و نیز صدور حکم نظارت و مراقبت الکترونیکی علاوه بر سپردن تأمین‌های مندرج در قانون آیین دادرسی کیفری منوط به تودیع ودیعه بابت تجهیزات مربوط است. خسارات احتمالی وارده به تجهیزات مذکور از ناحیه استفاده‌کنندگان از محل ودیعه‌های مأخوذه تأمین می‌شود. تعرفه استفاده از تجهیزات مذکور هر سال توسط هیئت وزیران تعیین و توسط سازمان مذکور از استفاده‌کننده اخذ و به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌گردد.

دولت مکلف است صددرصد وجوه حاصله را از محل اعتباری که سالانه در بودجه پیش‌بینی می‌شود، بابت هزینه‌های جاری به استثنای هزینه‌های پرسنلی به سازمان یادشده اختصاص داده و پرداخت نماید. زندانیانی که به تشخیص قاضی ناظر زندان یا اجرای حکم یا رئیس زندان و مؤسسه مربوط، قادر به پرداخت تمام یا بخشی از وجوه مزبور نباشند، از پرداخت آن بخش از هزینه معاف می‌باشند. آیین‌نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد وزیر دادگستری به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.^۱

ابهام:

محکومان واجد شرایط» دارای ابهام است. اگر تعیین این شرایط به آئین‌نامه واگذار گردیده است، مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی است.

مغایرت با اصل ۵۲:

الزام دولت به پیش‌بینی محل اعتبار مشخص در قانون بودجه سالیانه مغایر صلاحیت دولت در تنظیم و ارائه لوایح بودجه سنواتی می‌باشد.

مغایرت با اصل ۷۵:

معافیت مذکور در ذیل ماده به دلیل کاهش درآمدهای عمومی و عدم پیش‌بینی طریق جبران آن مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی است.

مغایرت با اصل ۱۵۷:

تصویب آئین‌نامه مذکور در ذیل این ماده به پیشنهاد وزیر دادگستری توسط هیأت وزیران به دلیل اینکه سازمان مذکور زیر مجموعه قوه قضائیه بوده و به موجب اصل ۱۵۷ قانون اساسی انجام مسئولیت‌های قوه قضائیه بر عهده رئیس قوه قضائیه است، مغایر این اصل از قانون اساسی می‌باشد.

همچنین براساس نظریه تفسیری شماره ۹۰/۳۰/۴۳۴۵۸ مورخ ۱۳۹۰/۶/۲، در خصوص اصل

۱. بند «و» تبصره ۱۷ قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور

به سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور اجازه داده می‌شود، زندانیانی که به مرخصی اعزام می‌شوند یا در زندان‌های باز، مؤسسات صنعتی، کشاورزی و خدماتی اشتغال دارند و همچنین محکومان واجد شرایط را تحت نظارت و مراقبت الکترونیکی قرار دهد. برخورداری زندانیان از امتیاز مذکور و نیز صدور حکم نظارت و مراقبت الکترونیکی علاوه بر سپردن تأمین‌های مندرج در قانون آیین دادرسی کیفری منوط به تودیع ودیعه بابت تجهیزات مربوطه می‌باشد. خسارات احتمالی وارده به تجهیزات مذکور از ناحیه استفاده‌کنندگان از محل ودیعه‌های مأخوذه تأمین می‌گردد. تعرفه استفاده از تجهیزات مذکور روزانه سی هزار (۳۰.۰۰۰) ریال تعیین می‌شود که توسط

<p>۱۳۸ قانون اساسی «... رئیس قوه قضائیه می‌تواند در حدود اختیارات مذکور در قانون اساسی آئین‌نامه تصویب کند، در این صورت آئین‌نامه ایشان برای همه دستگاه‌ها لازم‌الاتباع است»</p>	
<p>مغایرت با اصل ۵۲:</p> <p>الزام دولت به پیش‌بینی محل اعتبار مشخص در قانون بودجه سالیانه مغایر صلاحیت دولت در تنظیم و ارائه لوایح بودجه سنواتی می‌باشد.</p> <p>این ماده موجد درآمد اختصاصی بوده و لذا مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی می‌باشد.</p>	<p>ماده ۲۳- درآمدهای حاصل از ارائه خدمات و اجازه استفاده از امکانات بازارچه‌های مشترک مرزی به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود تا متناسب با وجوه حاصله توسط هر استان در اختیار استانداری مربوط قرار گیرد و به نسبتی معین از اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که سالانه در قوانین بودجه پیش‌بینی می‌شود، صرف امور مربوط به بازارچه‌ها گردد.</p> <p>آیین‌نامه اجرایی این ماده شامل نوع و نرخ تعرفه و هزینه‌کرد درآمد به پیشنهاد وزارت کشور و تأیید معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.^۱</p>
	<p>ماده ۲۴- به کمیسیون ارجاع گردیده است.</p>

سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور از استفاده‌کننده أخذ و به حساب درآمد عمومی نزد خزانه داری کل کشور موضوع ردیف درآمدی ۱۴۰۱۶۴ جدول شماره (۵) این قانون واریز می‌شود . دولت مکلف است صددرصد (۱۰۰٪) وجوه حاصله را بابت هزینه های جاری به سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور اختصاص داده و پرداخت نماید . زندانیانی که به تشخیص قاضی ناظر زندان یا اجرای حکم یا رئیس زندان و مؤسسه مربوطه قادر به پرداخت تمام یا بخشی از وجوه مزبور نباشند از پرداخت آن بخش از هزینه معاف می‌باشند . آیین‌نامه اجرائی این بند به پیشنهاد وزیر دادگستری به تصویب هیأت وزیران می‌رسد .

۱. بند «الف» تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور

درآمدهای حاصل از ارائه خدمات و اجازه استفاده از امکانات بازارچه های مشترک مرزی موضوع ردیف شماره ۱۴۰۱۱۵ جدول شماره (۵) این قانون به حساب درآمد عمومی نزد خزانه داری کل کشور واریز می‌شود تا متناسب با وجوه حاصله توسط هر استان در اختیار استانداری مربوط قرار گیرد و به نسبت چهل درصد (۴۰٪) اعتبارات هزینه ای و شصت درصد (۶۰٪) اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای صرف امور مربوط به بازارچه ها گردد . آیین‌نامه اجرائی ردیف درآمد ۱۴۰۱۱۵ به عنوان درآمد حاصل از ارائه خدمات و اجازه استفاده از امکانات بازارچه های مشترک مرزی (شامل نوع و نرخ تعرفه و هزینه کرد درآمد) به پیشنهاد وزارت کشور و تأیید معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد .

<p>ابهام:</p> <p>به موجب ذیل این ماده وجوه مصرف نشده اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برخی از طرح‌ها و پروژه‌ها به سال مالی بعد منتقل می‌گردد که این امر ممکن است از جهت اصل سالانه بودن بودجه و تهیه آن توسط دولت واجد ابهام باشد.</p>	<p>ماده ۲۵- افزایش اعتبار هر یک از طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تا معادل ده درصد از محل صرفه‌جویی در اعتبارات هزینه‌ای هر دستگاه مجاز است. اعمال این حکم در مورد اعتبارات دستگاه‌ها و دارندگان ردیف منوط به پیشنهاد دستگاه‌های ذی‌ربط و تأیید معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور در سقف کل اعتبارات طرح است.^۱</p> <p>مانده وجوه مصرف نشده اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای آن دسته از طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی که عملیات اجرایی آن پایان نیافته تا زمان اتمام طرح یا پروژه به سال مالی بعد منتقل می‌گردد تا به مصرف همان طرح و پروژه برسد. دستگاه‌های اجرایی مکلفند طرح‌ها و پروژه‌های مذکور را مطابق با برنامه زمان‌بندی اولیه به اتمام برسانند. دستورالعمل حسابداری مربوط به منظور نگهداری حساب‌ها در اجرای ماده ۱۲۸ قانون محاسبات کشور توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و دیوان محاسبات کشور تهیه می‌گردد.</p>
	<p>ماده ۲۶- سقف ریالی در اختیار شورای فنی استان‌ها در مورد طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی برابر نصاب معاملات متوسط سالانه اصلاح می‌شود.^۲</p>
<p>مغایرت با اصل ۷۵:</p>	<p>ماده ۲۷- به منظور تشویق خیرین برای شرکت در اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های</p>

^۱. نظیر این حکم در جزء «ا» بند «ل» ماده (۲۲۴) قانون برنامه پنجم ذکر شده است. به موجب این جزء «اعتبار طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مندرج در قوانین بودجه سنواتی حداکثر ده درصد (۱۰٪) از محل کاهش اعتبارات سایر طرح‌های مندرج در قوانین مذکور با تأیید معاونت و در قالب سقف اعتبار کل طرح قابل افزایش است و عوامل اجرایی طرح‌های مذکور با رعایت ماده (۲۲) قانون برنامه و بودجه مصوب ۱۳۵۱ انتخاب می‌شوند.» همچنین بند «ج» تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور مقرر داشته است:

افزایش اعتبار هر یک از طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای معادل ده درصد (۱۰٪) از محل صرفه‌جویی در سایر اعتبارات هزینه‌ای هر دستگاه مجاز است. اعمال این حکم در مورد اعتبارات دستگاه‌ها و دارندگان ردیف منوط به پیشنهاد دستگاه‌های ذی‌ربط و تأیید معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور در سقف کل اعتبارات طرح است.

^۲. بند «ه» تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور

سقف ریالی در اختیار شورای فنی استان‌ها در مورد طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی برابر نصاب معاملات متوسط اصلاح می‌شود.

سرمایه‌ای، به دستگاه های اجرایی مجری طرح های تملک دارایی های سرمایه ای مندرج در پیوست شماره (۱) قوانین بودجه سنواتی و طرح های تملک دارایی های سرمایه ای استانی مصوب شورای برنامه ریزی و توسعه استان ها اجازه داده می شود، تمام یا بخشی از اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای هر طرح را برای تأمین سود و کارمزد تسهیلات دریافتی خیرین از شبکه بانکی و مؤسسات مالی و اعتباری که به منظور اجرای همان طرح در اختیار دستگاه اجرایی ذی ربط قرار می گیرد، پرداخت و به هزینه قطعی منظور نمایند. تسهیلات اعطایی، توسط خیرین تضمین می گردد و معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور موظف است برای بازپرداخت سود و کارمزد تسهیلات باقی مانده طرح های خاتمه یافته، ردیف اعتباری مشخصی را در لوایح بودجه سنواتی پیش بینی کند.

آیین نامه اجرایی این ماده مشتمل بر چگونگی اطلاع رسانی دستگاه اجرایی در مورد طرح ها، پذیرش خیرین متقاضی مشارکت، سازوکارهای واریز تسهیلات دریافتی توسط خیرین و مصرف آنها توسط دستگاه اجرایی برای پرداخت به پیمانکاران، به پیشنهاد معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور به تصویب هیئت وزیران می رسد.^۱

ذیل این ماده مبنی بر اینکه معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور موظف است برای بازپرداخت سود و کارمزد تسهیلات باقی مانده طرح های خاتمه یافته، ردیف اعتباری مشخصی را در لوایح بودجه سنواتی پیش بینی کند، به دلیل داشتن بار مالی مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی می باشد.

مغایرت با اصل ۵۲:

همچنین الزام معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور به پیش بینی ردیف اعتباری مشخصی در لوایح بودجه سنواتی مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی مبنی بر صلاحیت دولت در تنظیم لایحه بودجه سالانه کل کشور است.

۱. بند «ح» تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور:

به منظور تشویق خیرین برای شرکت در اجرای طرح های تملک دارایی های سرمایه ای ، به دستگاه های اجرایی مجری طرح های تملک دارایی های سرمایه ای مندرج در پیوست شماره (۱) این قانون ، همچنین طرح های تملک دارایی های سرمایه ای استانی مصوب شورای برنامه ریزی و توسعه استان ها اجازه داده می شود تمام یا بخشی از اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای هر طرح را برای تأمین سود و کارمزد تسهیلات دریافتی خیرین از شبکه بانکی و مؤسسات مالی و اعتباری ، که به منظور اجرای همان طرح در اختیار دستگاه اجرایی ذی ربط قرار می گیرد پرداخت و به هزینه قطعی منظور نمایند . تسهیلات اعطائی، توسط خیرین تضمین می گردد و معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور موظف است برای بازپرداخت سود و کارمزد تسهیلات باقی مانده طرح های خاتمه یافته موضوع این قانون ، ردیف اعتباری مشخصی را در لوایح بودجه سنواتی پیش بینی نماید .

	<p>ماده ۲۸- معاونت های امور زنان و خانواده و علمی و فناوری ریاست جمهوری و شورای تخصصی توسعه فعالیت های قرآنی شورای عالی انقلاب فرهنگی مجازند فعالیت های اجرایی خود را در راستای تحقق اهداف و سیاستهای مورد نظر از طریق دستگاههای اجرایی در چهارچوب تفاهم نامه فیما بین از محل اعتبارات پیش بینی شده مربوط به خود در قوانین بودجه سنواتی به انجام رسانند. شورای توسعه فرهنگ قرآنی و معاونت امور زنان و خانواده موظفند گزارش عملکرد این ماده را از دستگاههای اجرایی ذی ربط أخذ و هر شش ماه یکبار به مجلس شورای اسلامی تقدیم کنند.^۱</p>
	<p>ماده ۲۹- به وزارت نیرو و شرکتهای تابع اجازه داده می شود، خرید آب استحصالی و پساب تصفیه شده از سرمایه گذاران اعم از داخلی و خارجی، آب مازاد ناشی از صرفه جویی حقابه داران در بخش های مصرف و هزینه های انتقال آب توسط بخش غیردولتی را حسب مورد با قیمت توافقی یا با پرداخت یارانه بر اساس دستورالعمل مصوب شورای اقتصاد، تضمین کنند.</p>
<p>مغایرت با اصل ۸۵: تعیین کالاها و خدمات عمومی و انحصاری و کالاهای اساسی یارانه‌ای و ضروری نیازمند</p>	<p>ماده ۳۰- به منظور تنظیم مناسب بازار، افزایش سطح رقابت، ارتقای بهره وری شبکه توزیع و شفاف سازی فرآیند توزیع کالا و خدمات، دولت مکلف است با رعایت قانون اجرای</p>

آیین نامه اجرایی این بند مشتمل بر چگونگی اطلاع رسانی دستگاه اجرایی در مورد طرحها، پذیرش خیرین متقاضی مشارکت، سازوکارهای واریز تسهیلات دریافتی توسط خیرین و مصرف آنها توسط دستگاه اجرایی برای پرداخت به پیمانکاران، بنا به پیشنهاد معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور به تصویب هیأت وزیران می رسد.

۱. بند «ط» تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور:

معاونت های امور زنان و خانواده و علمی و فناوری رئیس جمهور مجازند تا فعالیت های اجرایی خود را در راستای تحقق اهداف و سیاست های مورد نظر از طریق دستگاههای اجرایی در چهارچوب تفاهم نامه فی مابین از محل اعتبارات پیش بینی شده مربوط به خود در این قانون به انجام رسانند.

سیاست های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی، قیمت گذاری را به کالاها و خدمات عمومی و انحصاری و کالاهای اساسی یارانه ای و ضروری محدود کند.

تبصره ۱- دستورالعمل نحوه تعیین کالاهای اساسی، انحصاری و خدمات عمومی و فهرست و قیمت این کالاها و خدمات به پیشنهاد کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، امور اقتصادی و دارایی، نیرو، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و حسب مورد وزارتخانه ذیربط به تصویب شورای اقتصاد می رسد.

تبصره ۲- در اجرای این ماده، چنانچه قیمت فروش کالا یا خدمات کمتر از قیمت روز تکلیف شود، مابه التفاوت قیمت روز و تکلیفی باید همزمان تعیین و از محل اعتبارات و منابع مصوب دولت در سال اجراء پرداخت شود و یا از محل بدهی اشخاص ذیربط به دولت با تصویب هیأت وزیران تهاتر گردد.

ضابطه است. از این روی، واگذاری تعیین این موارد به صورت مطلق به دولت مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی مبنی بر منع تفویض قانونگذاری می باشد.

مغایرت با اصل ۵۳:

تبصره دو این ماده مبنی بر تهاتر میان مابه التفاوت قیمت روز و تکلیفی با بدهی اشخاص ذیربط به دولت به دلیل عدم گردش خزانه مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی می باشد.

مغایرت با اصل ۷۵:

الزام دولت به تعیین قیمت تکلیفی و پرداخت مابه التفاوت قیمت روز و تکلیفی به تولیدکنندگان و ارائه دهندگان خدمات، موجب افزایش هزینه های عمومی بوده و عدم طریق جبران آن مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی می باشد. همچنین در صورت عدم پیش بینی پرداخت مابه التفاوت قیمت روز و تکلیفی به تولیدکنندگان و ارائه دهندگان خدمات منجر به تضییع حقوق اشخاص شده و در نتیجه مغایر اصل ۴۶ قانون اساسی می باشد.